

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3	Utgitt 18 januar.	1910
-------	-------------------	------

Kongelig resolution

15 janr.

av 15 januar.

- I. Approbation meddeles i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 paa den av herredsstyret for Grans herred i Kristians amt under 15 december 1909 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet.
- II. De ved kongelig resolution av 6 mars 1893 approberte sundhetsforskrifter for Grans herred ophæves fra den dag, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

Beslutningen er saalydende:

§ 1. Naar nogen agter at opføre eller flytte husbygning, har han derom at gjøre anmeldelse for nærmeste medlem av helseraadet og forøvrigt at iagttaa følgende:

- a. Avstanden mellem vaaningshus og uthus skal være mindst 10 meter.
- b. Grunden, hvorpaa vaaningshus opføres, skal være tør og tilstrækkelig avgrøftet for grund- og overvand, saa der ikke dannes vandansamlinger like ved eller under huset.
- c. Bygningen skal overalt hvile paa en forsvarlig tætt, og hvor der ikke er kjelder, med mindst 2 trækhu forsynt grundmur, der kan bestaa av graasten, betong eller teglsten og ingensteds være lavere end 30 cm. over grunden.
- d. Ethvert beboelsesrum skal være mindst 2,20 meter høit fra gulv til loft og ha mindst ett vindu, der kan aapnes. Dette gjælder ogsaa ældre hus, hvor saadant vindu maa indrettes inden 3 maaneder, efterat disse forskrifter er approbert. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt og forsynt med tætt fast fyld.

§ 2. Forsaavidt der i beboelsesrum benyttes koke-ovn, maa denne være forsynt med damphætte eller anden indretning til bortledning av dampen.

15 janr. § 3. Melk og andre matvarer bør opbevares i særskilte rum. Er ikke hertil anledning, maa de i beboelsesrummet kun opbevares i lukket skap eller hylde med forhæng.

§ 4. Avfald, feieskarn, skyllevand og anden urenlighet maa ikke henkastes nærmere vaaningshus, offentlig vei eller privat vei, som benyttes av en grænd eller flere berettigede, end 10 meter. Dog kan en kortere avstand tillates for skyllevand om vinteren. Hvor render benyttes til bortskaaffelsen, maa disse holdes rene. Hvor forholdene — tættre bebyggelse, specielt ved bygdens jernbanestationer — gjør det paakrævet, skal søppel og andet avfald henlægges i dertil bestemte lukkede kasser. Gjødse fra grisehus og binger, stald eller fjøs maa komposteres og fjernes saa ofte, at stank undgaaes. Grisebinger maa jevnlig renses og forsynes med strøelse, saa stank saavidt mulig undgaaes. Aadsler skal nedgraves i jorden paa et avsides sted, der ikke har avløp til steder, hvorfra drikkevand tages, og i tilstrækkelig dybde, mindst 1 meter under jordoverflaten.

§ 5. Fra uthus, vandhus, avfaldsdynger og gjødsebinger maa der ikke ske sig til hustomt, vei, brønd eller andre steder, hvorfra drikkevand tages til mennesker eller dyr.

§ 6. Til ethvert vaaningshus skal der indrettes et vandhus, der maa ha sin beliggenhet enten ved uthusene eller bak vaaningshuset, og ikke ligge nærmere anden mands hus, offentlig eller privat fælles vei end 10 meter. Vandhusets sæter og gulv skal vaskes mindst én gang om uken, og vandhusbingen paafyldes med torvstrø, jord eller anden fyld, saa stank undgaaes. Ved bygninger og steder, hvor mange mennesker jevnlig samles — kirker, hoteller, losjibus, ungdomslokaler, jernbanestationer etc. — skal der forefindes hensigtsmæssige, for publikum tilgjengelige priveter og urinsteder, der holdes tilbørlig rene og fri for stank.

§ 7. Transport av gjødse og avfalds-stoffe skal i sommer-tiden ske i beholdere, der er saa tætte, at intet av betydenhet spildes. Ikke dækkede gjødsehauger maa ikke ligge bebodde hus nærmere end 10 meter.

§ 8. Hvor hotelvirksomhet drives, skal avfaldet henlægges i privetbingen eller kompost, der maa ligge mindst 10 meter fra beboesshuset. Privetet maa være indrettet med vandtæt kasse eller med tønder, der sættes paa et vandtæt underlag. Indholdet skal paastrøes tør myrjord, jernvitriol, klorkalk, kalk eller bedst kalkmel i mindst saa stor mængde, som de i dagens løp producerte ekskrementer, saa stank undgaaes, samt bortbringes saa ofte, at ingen overfyldning sker og mindst 1 — en — gang hver 14de dag. Privetets sæter og gulv likesom samt-

lige gulv i hotellets værelser og ganger vaskes — ikke blot 15 janr. feies — i sommermaanedene hver morgen.

Gaardsrummet og veien foran hotellet skal til enhver tid holdes rene.

§ 9. Ved sygdomstilfælde, der indtræffer blandt tilreisende i hoteller, gjestgiversteder, losjihus etc. skal verten søke at skaffe sig kundskap om, hvorvidt sygdommen er av smitsom art, og hvis dette er tilfældet, eller hvor der er tvil, straks gjøre anmeldelse herom til helseraadets ordfører.

§ 10. Hester, kjø, faar, svin, gjeter og høns maa ikke ha stadig tilhold under vaaningshus eller i rum, der har tak eller væg fælles med vaaningshuset.

§ 11. Brønd eller opkomme, hvorfra drikkevand tages, maa ikke forurenses med vask eller anden urenlighet. Det samme gjælder bæk eller mindre elv ovenfor det sted, hvorfra drikkevand tages. Enhver renavdsbrønd, der ikke er større end 2 meter i hver kant, skal være stensat eller tømret, overbygget og forsynt med laag til beskyttelse mot overvand og andre forurensninger, samt tømmes og renses om mulig hvert 3dje aar.

§ 12. Finder helseraadet, at noget bebodd hus, arbeidshus, eller forsamlingsrum er skadelig for sundheten ved fugtighet, urenlighet, overfyldning av mennesker, mangel paa lys eller luft, kan helseraadet forbyde husets eller rummets avbenyttelse, indtil de forefundne mangler er avhjulpet.

§ 13. Utsalgssteder og opbevaringssteder for kjø, fisk, melk, brød og andre næringsmidler skal stedse holdes rene, godt luftet, fri for støv og stank og maa ikke benyttes til soverum eller kjøkken. Heller ikke maa sammesteds opbevares andre varer, som kan meddele næringsmidlene lugt eller smak. Handlende maa ikke indpakke matvarer i aviser eller urent papir.

§ 14. Anlæg og reparation av bakeri og slagteri skal anmeldes for helseraadet paa forhaand. De skal forsynes med cementert gulv, ha panelte og oljemalte vægger og tak. De skal være lyse, stadig holdes rene, godt luftet, fri for støv og stank. Gulvet skal overspyles og vaskes hver dag efter avbenyttelsen. Avfald skal fjernes straks og paakastes jord eller anden fyld, spesielt skal indvolder straks efter slagtingen henlægges i gjødselekjælder, nedgraves eller opbrændes. Al slagting, spesielt ved offentlig vei, eller hvor tæt bebyggelse, skal ske inden lukte dører. Opslagting maa tilendebringes saa hurtig som mulig efter avlivningen. Under kjøttets stivning maa der være god gjennomtræk.

§ 15. Helseraadet kan forbyde salg, overdragelse eller avbenyttelse av bruksgjenstande, klær, fødemidler eller andre gjen-

15 janr. stande, der ansees skadelige for sundheten, og er i dette øie-med berettiget til at fordre utlevert fornødne prøver.

§ 16. Enhver bedrift, hvorved luften forurenses eller stank utbreides, eller som paa anden maate kan være skadelig for arbeidernes eller omboendes sundhet, skal være underkastet helseraadets tilsyn og nærmere bestemmelser.

§ 17. Barn, der av fremmede kommuner bortsættes i bygden, maa ved ankomsten være forsynt med læge-attest for, at de ikke lider av smitsom sygdom.

§ 18. Avvikelser av samtlige foran omhandlede forskrifter kan under særegne omstændigheter ske med helseraadets til-ladelse.

§ 19. Det paahviler helseraadets medlemmer at paase disse forskrifters overholdelse og i tilfælde av overtrædelse at gjøre anmeldelse derom til helseraadets ordfører, der i fornødent fald skal foranledige overtrædelsen paatalt efter loven. Opfyldes ikke nærværende forskrifter, kan helseraadet derhos foranstalte manglene avhjulpet for vedkommende overtræders regning.

§ 20. Et eksemplar av nærværende forskrifter skal til enhver tid findes hos samtlige medlemmer av helseraadet samt være opslaat i skolestuerne og i kommunelokalet.

15 janr.

Kongelig resolution

av 15 januar.

Efterstaaende forskrifter for utstyr, undersøkelse og prøve av kjeler og rørledninger, der er utsat for damptrykk, bestemmes i henhold til § 8 i lov om tilsyn med arbeide i fabrikker m. v. av 10 september 1909, at skulle træde istedenfor de ved Kronprinsregentens resolution av 10 mars 1903 fastsatte forskrifter:

Forskrifter for utstyr, undersøkelse og prøve av kjeler og rørledninger, der er utsat for damptrykk,

utfærdiget i medhold av § 8 i lov om tilsyn med arbeide i fabrikker m. v. av 10 septbr 1909.

I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Enhver kjel med tilhørende rørledninger, der forefindes i virksomheter, som gaar ind under lov av 10 september 1909 om tilsyn med arbeide i fabrikker, og som kan bli utsat for høiere tryk end atmosfæretrykket, skal være disse bestemmelser underkastet.

§ 2. Bestemmelserne omfatter:

15 janr.

A. Kjeler til frembringelse av damp (egentlige dampkjeler).

B. Dampbeholdere (kokekjeler, tørrecylindre m. v.)

Herfra kan undtages kjeler og koke-apparater, der er forsynt med et høist 5 m. høit og 75 mm. vidt aapent standrør, der ikke kan lukkes, eller en dermed analog indretning, som umuliggjør et høiere tryk end 0,5 atmosfære.

II. Anmeldelse.

§ 3. Enhver kjel blir at anmelde for tilsynet (fabrik-inspektøren), før den kommer til utførelse.

Denne anmeldelse skal være ledsaget av beskrivelse, hvor-til fabriktilsynet leverer trykte skemata, samt av tegning og styrkeberegning, alt i to eksemplar.

Ved nye kjeler samt ved større forandringer eller reparationer av gamle kjeler blir dette altid at iagttå, førend opstilling og indmuring eller reparation finder sted.

Ommuring, flytning, salg eller utleie blir straks at melde tilsynet. Alle anmeldelser paahviler kjeleieren.

Tegningen, der ogsaa skal omfatte kjelens indmuring med røk-kanaler og pipe samt kjelhuset, skal i forbindelse med beskrivelse og sertifikat (prøvetestimonium) for kvaliteten av det anvendte materiale indeholde alle de maal og opplysninger, som er nødvendige for at kontrollere kjelens beregning. Beregningen bør være anført paa beskrivelsen.

III. Bygning av dampkjeler.

§ 4. Enhver kjel og tilhørende rørledning skal være av sterkt homogent materiale og konstruert og forarbeidet efter de til enhver tid av vedkommende regjeringsdepartement utfærdigede specielle regler for styrke og sikkerhet.

§ 5. Ved konstruktionen og monteringen skal særlig haves for øie, at de forskjellige dele mest mulig kan bevæge sig uhindret ved temperaturvekslinger.

§ 6. Den av flamme eller gasser berørte kjelflate maa paa sit høieste punkt ligge i en avstand av mindst 10 cm. under kjelens laveste fastsatte vandstand.

Fra bestemmelserne i denne § kan undtages saadanne dele av ildpaavirkningsflaten, der paa grund av deres beliggenhet eller ringe utstrækning ifølge tilsynets skjønn ingensinde er utsat for at bli glødende selv ved meget sterk fyring.

Denne fare kan i regelen betragtes som utelukket, naar den av vandet berørte kjelflate, som ilden maa bestrykke, før

15 janr. den naar den av dampen berørte kjelflate, er 20 ganger større end kjelens ristflate ved naturlig træk og mindst 40 ganger større ved kunstig træk.

IV. Utstyr.

A. Dampkjeler.

§ 7. De under § 2 A nævnte dampkjeler skal være utstyrt saaledes, som beskrevet nedenfor i § 8 til og med § 19.

§ 8. Paa en av dampkjelens hoveddele skal anbringes et identitetsmerke, bestaaende av en plate med tydelig angivelse av:

- a) Et av fabrikinspektøren fastsat registreringsnummer.
- b) Aarstallet, naar dampkjelen er forfærdiget.
- c) Vedkommende fabrikants navn eller firmanavn.

Platen skal anbringes paa dampkjelens forkant, hvis denne er synlig. I motsat fald i nærheten av stopventilen (paaslipningsventilen).

Den skal befæstes til kjelen ved nagler, der avfiles glat i flugt med platens plan.

§ 9. Enhver saadan dampkjel skal desuten være forsynt med mindst:

- a) Et manometer.
- b) 2 sikkerhetsventiler.
- c) Mandhul samt et eller om fornødiges flere rensenhuller.
- d) Stopventil (paaslipningsventil).
- e) Anordning for anbringelse av kontrolmanometer.
- f) 2 føde-apparater.
- g) 2 vandstandsglas eller 1 vandstandsglas og 3 prøve-kraner.
- h) Utblæsningskran.

§ 10. Manometret skal anbringes saaledes, at det let kan iagttages og betjenes av fyrbøteren og ha et tydelig fast merke, som viser det for kjelen bestemte høieste tillatte damptryk (arbeidstryk).

§ 11. Sikkerhetsventilerne skal anbringes paa et høitliggende let tilgjengelig punkt av kjelens damprom, og deres forbindelse med kjelen maa ikke kunne stenges.

Mindst den ene av sikkerhetsventilerne skal være laasfærdig indkapslet eller dens belastning paa anden maate gjort utilgjengelig for andre end eieren eller den, der i hans sted har ansvar for kjelen.

Ved lodventiler skal vegten anbringes paa enden av stangen og være befæstet.

Ved fjærventiler skal reguleringen være forsynt med en stenge-indretning tilpasset for det tillatte arbeidstryk.

Sikkerhedsventilerne skal være saaledes konstruert og belastet, at de aapner sig ved det fastsatte arbeidstryk og av saadanne dimensioner, at dette tryk ved fuld fyring og med alle aapninger lukket ikke paa nogen maate kan overskrides med mer end 10 %; mindst den ene skal være forsynt med avløpsrør, der fører dampen ut i fri luft og begge saaledes indrettet, at de kan løftes av betjeningen. Kjeltilsynet kan forlange, at dette skal kunne utføres fra fyrpladsen.

Naar flere dampkjeler er indbyrdes forbundet, skal alle sikkerhedsventilerne aapne sig ved et tryk svarende til de laveste arbeidstryk, hvortil nogen av kjelene er tillatt brukt.

§ 12. Mandhullet skal ha mindst 300×400 mm. fri aapning.

Undtagelse herfra kan dog finde sted med fabrikinspektørens bifald.

Rensehullene skal anbringes saa nær bunden som mulig.

§ 13. Stopventilen skal anbringes saaledes eller forsynes med en saadan indretning, at den hurtig kan stænges fra fyrpladsen. Hvor to eller flere kjeler ved fælles rørledning er forbundet med hinanden, kan fabrikinspektøren paabyde, at hver kjel skal være forsynt med selvlukkende eller hurtigluukkende ventil.

§ 14. Anordningen til anbringelse av tilsynets kontrolmanometer skal bestaa av en 3-løps kran med flange av 40 mm. dtr. og 5 mm. tykkelse (kontrolkran) anbragt umiddelbart under bruksmanometret.

Paa et passende sted maa findes et hul eller en kran med $1\frac{1}{2}$ " rørgjænger til anbringelse av prøvepumpens forbindelsesrør, dersom denne ikke paa anden maate kan sættes i virksom forbindelse med kjelen.

§ 15. Hvert av føde-apparaterne skal være tilstrækkelig til at kunne føde kjelen ved fuld fyring og ikke være avhengig av den samme drivkraft; deres forbindelse med kjelen skal nærmest den i § 28 foreskrevne kran være forsynt med en selvlukkende ventil, der aapner sig indad mot kjelen.

Flere i samme bedrift forente dampkjeler kan herunder betragtes som én; dog skal det fælles føderør, hvor stempel-pumpe anvendes som føde-apparat, være forsynt med sikkerheds-ventil.

Indvendige føderør bør anvendes og anordnes paa den for undgaaelse av tæring og kjelstendannelse gunstigste maate.

§ 16. Vandstandsglasset skal anbringes saaledes, at det let kan iagttages og betjenes av fyrbøteren og ha et fast tydelig merke, der angir den fastsatte laveste vandstand; dets nederste synlige ende skal ligge mindst 50 mm. over den

15 janr. høieste av ilden berørte flate; det skal endvidere ha avstængningskraner for forbindelserne med kjelen samt utblæsningskran.

Av prøvekraneene skal den øverste utgaa fra damprummet og den nederste anbringes ved den fastsatte laveste vandstand.

Forsaavidt vandstandsglas og prøvekraner ikke kan anbringes umiddelbart paa kjelen, skal forbindelserne med denne tilveiebringes ved rør av mindst 38 mm. indvendig diameter.

Hvor disse rør gaar gjennom murverk eller er paavirket av ilden, skal de forsynes med utvendige varerør.

Saa vel kranene som forbindelsesrørene skal være saaledes konstruert, at man let kan rense dem ved at stikke i like retning gjennom dem.

Et reserve vandstandsglas skal altid haves ved haanden. Vandstandsglasset skal være forsynt med en solid beskyttelse, der ikke hindrer en nøiagtig iagttagelse av vandstanden.

§ 17. Den for dampkjelen fastsatte laveste vandstand skal angives med iøinefaldende merke saavel paa vandstandsglasset, som paa kjelvæggen eller kjelmurverket.

§ 18. Utblæsningskranen skal, saavidt gjørlig, anbringes paa kjelens laveste punkt.

§ 19. Fra ovenstaaende bestemmelser kan undtages apparater til overhetning av damp (overhetere). Dog skal disse være forsynt med avstængningsindretninger, der er godkjendt av fabrikinspektøren.

Forøvrig kan fabrikinspektøren paabyde de sikkerhetsforanstaltninger, som for tilfældet findes fornødent.

B. Dampbeholdere.

§ 20. De under § 2 B nævnte kjeler og dampbeholdere skal være saaledes utstyrt, som beskrevet nedenfor i § 21 til og med § 25.

§ 21. Enhver dampbeholder skal ha et identitetsmerke, saaledes som foreskrevet i § 8.

Platen skal anbringes saavidt mulig synlig og i nærheten av paaslipningsventilen.

§ 22. Enhver dampbeholder skal være forsynt med mindst:

- a) 1 manometer,
- b) 1 sikkerhetsventil,
- c) 1 mandhul,
- d) paaslipningsventil (stopventil),
- e) anordning for anbringelse av kontrolmanometer,
- f) utblæsningskran,

alt saaledes indrettet, som foran nærmere beskrevet i §§ 10 til 14 og 18, dog saaledes, at sikkerhetsventilen skal være saa stor, at arbeidstrykket med fuldt aapen paaslipningsventil og

med fuldt tryk paa dampkjelen, hvorfra dampen leveres, ikke 15 janr. paa nogen maate kan overskrides med mere end 10 %.

§ 23. Sikkerhetsventilen og manometret maa saavidt mulig være indrettet og placert saaledes, at de ikke kan bli gjort utjenlige av de i dampbeholderen værende stoffe.

§ 24. Er flere for den samme dampspænding bestemte kokere knyttet til en fælles dampledning; kan det tillates at anbringe en sikkerhetsventil og et manometer i den fælles hovedledning, naar denne er anbragt foran kokernes avspæringsventiler, og sikkerhetsventilens gjennomstrømsaapning svarer til tversnittet av den fælles ledning.

Dampbeholdere, der er konstruert og forarbeidet for en eller flere atmosfærers lavere tryk end den kjel, hvorfra dampen leveres, skal være forsynt med reduktionsventil paa damp-tilløpsledningen.

§ 25. Ved enhver dampbeholder, der maa aapnes, skal der være en luftkran, for at man skal kunne forvisse sig om, at der ikke lenger er tryk i dampbeholderen.

§ 26. Dampbeholdere, der er konstruert og forarbeidet for samt prøvet med samme tryk, som den dampkjel, hvorfra dampen leveres, kan fritages for manometer og sikkerhetsventil.

§ 27. Smaa dampbeholdere kan, hvor ikke anderledes av fabrikinspektøren bestemmes, fritages fra paabudet om, at de skal være forsynt med mandhul, naar der forefindes andre for besigtigelse og rengjøring tilstrækkelige aapninger.

Rørledninger.

§ 28. Ethvert fra en kjel utgaaende rør skal være forsynt med kran eller stopventil, anbragt umiddelbart paa kjelen eller nærmest mulig samme.

§ 29. Hvor vandstandsglas er anbragt paa fra kjelen ret utgaaende rør av ikke over 1 m. længde og av 38 mm. indvendig diameter og forøvrig av saadan soliditet og saaledes forbundet med dampkjelen, at de kan ansees for at utgjøre en del av denne, kan anbringelse av kran undlates, naar vandstandsdomen er lukket paa midten og der er anbragt plugger for rensning, som under § 16 omhandlet.

§ 30. Ved konstruktionen og monteringen av rørledninger skal iagttages, at de forskjellige dele kan bevæge sig uhindret ved temperaturvekslinger, samt at de dele, der paakjendes ved bevægelsen, byder tilstrækkelig sikkerhet saavel mot det indvendige tryk som mot brud ved bøining samt endelig, at de er saaledes arrangert, at vandansamlinger i rørledningene forebygges.

15 janr. § 31. Ved fler til fælles bedrift forente dampkjeler skal rør- og ventilarrangementet være saaledes, at dampen eller vandet fra en kjel med høiere tryk ikke kan komme ind paa en kjel med lavere tryk.

§ 32. Alle rør, der enten direkte er paavirket av ilden eller gaar gjennom av ilden paavirket murverk, maa være forsynt med varerør.

V. Opstilling av dampkjeler.

a. Stedet.

§ 33. Med undtagelse av kjeler med høist 0,5 atmosfæres overtryk samt saadanne kjeler, ved hvilke produktet av kubikindholdet i m.³ og arbeidstrykket i atmosfærer overtryk ikke overstiger tallet 6, maa der for fremtiden ikke opstilles nogen damkjel i eller under rum, hvori der med undtagelse av kjelbetjeningen pleier at opholde sig mennesker.

Staar to eller flere av sidstnævnte kjeler enten i forbindelse med hinanden eller i samme rum, maa summen av deres kubikindhold multiplisert med arbeidstrykket heller ikke overskride nævnte tal.

Andre kjeler maa opstilles i særskilt bygning med let tak og uten loft.

§ 34. Kjellokalerne maa gi tilstrækkelig plads for kjelens betjening og ha tilstrækkelig lys, hvorhos dørene skal slaa utad.

§ 35. Enhver kjel skal, om fornødent, ved hjelp av faste stiger og platformer være let tilgjengelig, saaledes at dens forskjellige armaturdele med lethed kan betjenes. Ved høie kjeler bør som regel anbringes platform foran fronten.

b. Indmuringen.

§ 36. Hvor det til en kjel hørende murverk (kjelens indmuring) støter op til rum, hvor mennesker opholder sig, maa dette murverk være uavhengig av bygningens murverk.

§ 37. Hvor flere kjeler er opstillet ved siden av hinanden, maa mellomvæggene mellom disse ha en tykkelse av mindst 38 cm.

§ 38. De for besigtigelse og rengjøring nødvendige feiedører anbringes. Ved indmuringen bør i det hele tat haves for øie, at kjelen uten for store vanskeligheter kan rengjøres og besigtiges utvendig.

VI. Eftersyn og prøve.

§ 39. Enhver kjel med tilhørende rørledning, som gaar ind under fabriktilsynsloven, skal være underkastet nedenfor

under § 48 omhandlede eftersyn og prøve av fabrikinspektøene 15 janr. med deres assistenter efter nærmere av departementet utfærdiget instruks.

Saadant eftersyn og prøve skal foretages ved enhver kjel, forinden den tages i bruk enten som ny eller efter længere tids stilstand og senere saa ofte, det av tilsynet findes fornødent, dog mindst 1 gang hvert 5te aar, eller naar den har undergaat en vigtigere forandring, reparation eller flytning.

§ 40. Cellulosekokere skal i ethvert tilfælde underkastes nævnte eftersyn og prøve ved hver ny utføring.

Ved indvendig utmurte cellulosekokere, hvor murverket ikke uten uforholdsmæssige omkostninger og tidsspilde kan fjernes, for at indvendig besigtigelse og trykprøve kan foretages, er eieren forpligtet til at varsle tilsynet, saasnart der maatte vise sig antydning til saadan tæring eller lækage, der kan antages at gjøre en reparation nødvendig.

I hver plate skal der være mindst et hul av 15—19 mm. diameter, der kan lukkes ved en gjænget prop.

§ 41. Fra utlandet indførte kjeler maa altid underkastes den i § 48 omhandlede prøve, inden de tages i bruk.

§ 42. Naar prøven er faldt tilfredsstillende ut, utfærdiges gjennom fabrikinspektøren et sertifikat efter en formular, hvis indhold nærmere fastsettes av departementet. Sertifikatet, som blir hjemmel for kjelens lovmæssige benyttelse, skal findes opslaat i kjelrummet.

§ 43. Findes en kjel ikke at være betryggende for det bestemte arbeidstryk, kan sertifikat paa eierens forlangende utstedes for et lavere arbeidstryk, for hvilket den maatte findes betryggende, og blir da sikkerhetsventilerne og merket paa manometret at forandre i overensstemmelse hermed.

§ 44. For ovennævnte eftersyn og prøve erlægges følgende betaling til statskassen:

1. For dampkjeler under $1,0 \text{ m.}^2$ heteflate og dampbeholdere under $0,2 \text{ m.}^3$ indhold kr. 10,00.
2. For dampkjeler fra $1,0 \text{ m.}^2$ til $8,0 \text{ m.}^2$ heteflate og dampbeholdere fra $0,2 \text{ m.}^3$ til $1,0 \text{ m.}^3$ indhold kr. 15,00.
3. For dampkjeler fra $8,0 \text{ m.}^2$ til $20,0 \text{ m.}^2$ heteflate og dampbeholdere fra $1,0 \text{ m.}^3$ til $5,0 \text{ m.}^3$ indhold kr. 20,00.
4. For dampkjeler fra $20,0 \text{ m.}^2$ til $60,0 \text{ m.}^2$ heteflate og dampbeholdere fra $5,0 \text{ m.}^3$ til $15,0 \text{ m.}^3$ indhold kr. 30,00.
5. For dampkjeler over $60,0 \text{ m.}^2$ heteflate og dampbeholdere over $15,0 \text{ m.}^3$ indhold kr. 40,00.

Hvor flere dampbeholdere i samme bedrift har været gjensstand for undersøkelse og prøve, og hvor de er anordnet saaledes, at fler har kunnet undersøkes underett, kan departe-

15 janr. mentet for disse fastsætte en reduktion av indtil 50 % i ovenanførte betaling.

Gebyr blir at erlægge, selv om kjel eller beholder viser sig at lide av saadanne mangler, at sertifikat ikke kan utstedes, eller naar undersøkelsen ikke har kunnet fremmes paa grund av manglende forberedelse fra eierens eller rekvirentens side.

§ 45. Mindst 1 gang hvert aar skal desuten enhver kjel underkastes en besigtigelse (aarsundersøkelse), som nedenfor beskrevet under § 49.

For denne erlægges intet gebyr eller utfærdiges noget sertifikat, men blir besigtigelsen at notere i den i § 50 omhandlede revisionsbok.

§ 46. Ved ethvert eftersyn med koldtvandsprøve skal der gives eieren minst 8 dages varsel.

Dog er eieren berettiget til med 3 ukers varsel inden certifikattidens utløp at angi tiden, naar han ønsker eftersyn med prøve utført og har vedkommende tilsyn saavidt mulig at etterkomme dette.

§ 47. Naar en kjel har undergaat en større reparation eller større mangler er forefundet, er brukeren pliktig at underrette tilsynet herom, inden den atter tages i bruk.

Eftersyn med koldtvandsprøve.

(Hovedeftersyn).

§ 48. Kjel med rørledning skal være avkjølt og rengjort; findes kjelsten, skal den være omhyggelig fjernet. Saavel indvendig som utvendig foretages saavidt mulig en grundig besigtigelse av kjelens tilstand. Alle forbindelser ettersees. Mistænkelige steder undersøkes ved hammerslag. Hvor der kan være tvil om godsets tilstrækkelighet, undersøkes dette ved boring eller paa anden hensigtsmæssig maate.

Under prøven skal ytterklædningen være fjernet, hvorhos tilsynet kan forlange murverket borttat paa steder, hvor der kan have grundet formodning om, at beskadigelse kan findes; likesaa kan det forlange uttat rør og lignende, som hindrer adgang til kjelens indre.

Staar kjelen i forbindelse med andre saadanne, der er under tryk, skal forbindelsen fraskrues og forsynes med blindflange.

Det paasees, at det ovenfor beskrevne utstyr (armatur) er i orden, og kan de paagjældende dele i den anledning forlanges fraskrudd.

Under paafyllningen med vand eller ved nivellement undersøkes, om vandstandsglas og vandstandsmerke ligger i den foreskrevne høide.

Derefter foretages prøve med koldt vandstryk, 50 procent 15 janr. høiere end det for kjelen bestemte høieste tillatte damptryk (arbeidstryk). Støpejernsbeholdere kan dog prøves med indtil det dobbelte av arbeidstrykket.

Damprørledninger skal, forsaavidt godset skjønnes ikke at være av overflødig styrke, indgaa i prøven.

Under denne skal kjel og rør uten permanente formforandringer og uten at springe læk utholde det bestemte tryk i mindst 10 minutter.

Ved enhver prøve skal trykket avlæses foruten paa det til kjelen hørende manometer tillike paa et særskilt kontrolmanometer, der kun maa benyttes i dette øiemed.

Det til kjelen hørende manometer skal under koldt vandsprøven avstænges, naar »arbeidstrykket« er opnaadd.

Forsaauidt det kan ske, utsættes kjelen umiddelbart derefter for dampprøve; herunder eftersees særlig, om sikkerhetsventilerne har den rette belastning og gir fuldt avløp, saaledes som beskrevet i § 11 og 22.

Ved dampprøven eftersees tillike, at vandstandsglas, prøve- og bundkraner er i orden og fungerer, likesom fødeapparaterne holdes tilstrækkelig længe i gang til at bedømme, om de føder kjelen tilstrækkelig.

Der maa under dampprøven ikke anvendes høiere tryk end 10 pct. over arbeidstrykket.

Kan ikke dampprøven utføres i forbindelse med koldt vandsprøven, blir den at foreta snarest mulig derefter.

Aarsundersøkelser.

§ 49. Ved de aarlige besigtigelser, der foretages til ubestemte tider, og uten at være ledsaget av koldt vandsprøve, eftersees, om kjelen er indrettet efter de givne bestemmelser, samt undersøkes, om der føres kontrol med kjelens forsvarlige benyttelse.

Forsaauidt kjelen ved aarsundersøkelsen maatte vise sig at være i en saadan tilstand, at dens fortsatte bruk skjønnes at være forbundet med fare, kan tilsynet nedlægge forbud mot dens bruk, indtil de forefundne mangler er rettet og kjelen derefter underkastet den foran beskrevne koldt vandsprøve.

VII. Revisionsbok.

§ 50. Enhver kjeleier er forpligtet til at holde en revisionsbok efter en bestemt formular og som skal følge kjelen, om den flyttes.

I denne revisionsbok, der skal indeholde tegning og beskrivelse av vedkommende kjel, skal resultatene av saavel

15 janr. hoved- som aarsundersøkelse samt alle paalæg og bemerkninger, som disse maatte gi anledning til, indføres.

Likeledes skal den, der er ansvarlig for kjelen, notere dens tilstand ved hver rengjøring samt mulige mangler og uregelmæssigheter under dens benyttelse, eller om den i længere tid har været ute av drift.

Denne bok skal altid være tilgjengelig for fabriktilsynets funktionærer.

VIII. Ulykker ved dampkjeler.

§ 51. Dersom der indtræffer en eksplosion eller et andet større uheld ved en dampkjel eller dampbeholder, har eieren eller brukeren uopholdelig at underrette enten fabrikinspektøren eller vedkommende tilsynsassistent derom.

Før vedkommende funktionær indtræffer paa aastedet, maa der ikke foretages nogen forandring ved kjelens stilling eller tilstand i det hele tat, medmindre dette skulde være fornødent til redning av menneskeliv eller til forebyggelse av ulykke eller betydelig tap eller skade.

Vedkommende tilsynsassistent har snarest mulig at foreta undersøkelsen.

IX. Lempningsbestemmelser.

§ 52. For dampkjeler og dampbeholdere med tilhørende rørledning, der er forfærdiget inden 3 uker efter at nærværende forskrifter er bekjentgjort i Lovtidenden, kan fornødne lempninger i foranstaaende bestemmelser av fabrikinspektøren indrømmes, naar de forøvrig ved det foran beskrevne eftersyn og prøve befindes at yde tilstrækkelig sikkerhet; dog skal de med den begrænsning, som foran er foreskrevet, under enhver omstændighet være forsynt med mindst en tilstrækkelig stor sikkerhetsventil samt manometer, og de i § 2 A nævnte dampkjeler desuten med mindst 1 vandstandsglas og et forsvarlig føde-apparat.

§ 53. Fabrikinspektøren kan likeledes indrømme lempning i ovenstaaende bestemmelser for ganske smaa kjeler, for opvarmningskjeler og lignende med indtil 0,5 atmosfæres overtryk, samt for kjeler og beholdere av usedvanlig form og konstruktion, hvor de her nævnte regler ikke godt lar sig anvende og hvor en hel eller delvis dispensation fra samme ikke kan antages at medføre nogen fare. Likeledes kan fabrikinspektøren under særegne omstændigheter indrømme lempning i den i § 33 sidste led anførte bestemmelse.

X. Paa-anke.

§ 54. Saafremt eieren eller brukeren av en kjel kræver tilsynets avgjørelse prøvet ved overskjon, skal dette bestaa av 3 av departementet opnævnte sagkyndige mænd.

Overskjønnet har at uttale sig om, i hvilke punkter det 15 janr. tidligere skjøn stadfæstes, og i hvilke det forandres.

Overskjønnet betales av rekvirenten, saafremt det i hovedsaken gaar ham imot, i andet tilfælde av statskassen.

Betalingens størrelse bestemmes av departementet.

Kongelig resolution

15 janr.

av 15 januar.

I henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjærde av 14 juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av Vaalers herredsstyre, Smaalenenes amt, under 20 december 1909 fattede beslutning:

1. Det skal være forbudt at anvende pigtraad som gjærde langs offentlig vei nærmere denne end 5,63 meter fra ytterste veigrøft og som delegjærde.
2. Tidligere av pigtraad opførte gjærder maa ikke repareres med pigtraad i de tilfælde, hvor det i henhold til punkt 1 er forbudt at anvende gjærde av pigtraad.
3. Overtrædelser av disse bestemmelser er belagt med straf.
4. De ved Kronprinsregentens resolution av 29 april 1899 stadfæstede bestemmelser om pigtraads anvendelse til gjærder i Vaaler ophæves.

Kongelig resolution

15 janr.

av 15 januar.

I henhold til § 46, passus 3, i lov om bygningsvæsenet i Kristiania av 26 mai 1899 meddeles stadfæstelse paa de av Kristiania bystyre i møte den 9 december 1909 vedtagne tillæg til de ved Kronprinsregentens resolution av 2 mars 1903 stadfæstede forskrifter om indretning og drift m. v. av heisanlæg i Kristiania.

Tillægget er saalydende:

Til § 2 (klasse-inndeling) tilføies som nyt litera:

»e. Redningsheiser eller apparater, som dermed kan likestilles.«

§ 16 gives følgende tillæg:

»For redningsheis eller apparat, som dermed kan likestilles, træffer bygningskommissionen i ethvert enkelt tilfælde de nærmere bestemmelser med hensyn til konstruktion og an-

15 janr. ordning, som maatte findes paakrævet for at opnaa betryggende sikkerhet ved deres anvendelse.»

Avdeling B gives derhos følgende tillæg:

Under 1ste afsnit (prøvning og utstedelse av attest):

»For redningsheiser og apparater, som dermed kan likestilles (§ 2, e), kr. 5,00.«

Og under 2det afsnit:

»For det aarlige tilsyn av redningsheiser og apparater, som dermed kan likestilles, kr. 5,00.«

15 janr.

Kongelig resolution

av 15 januar.

I henhold til lov om brandvæsenet av 15 august 1908 §§ 1, 67 og 69, jfr. ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 § 24, meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av bygningsrepræsentantskapet for Askims brand- og bygningskommune i møte den 5 januar 1910 vedtagne tillægsbestemmelser til den anførte lov, forsaavidt nævnte sted angaar:

1. —————
2. Lovens § 29, 2det led, bortfalder. Varsling av brandvæsenet i ildebrandstilfælde sker ved ringning paa en større klokke, som kan høres over hele stedet.
3. Ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med tillægslove skal være gjældende for stedet.
4. Det for stedet ved høieste resolution av 14 august 1900 approberte brandreglement ophæves.

Utgiver: Fred. T. Salicath.